

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Morborum impatientiâ, è viris pueros fieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

CAPVT XIII.

Hominum de Morbis cogitationes, & querela.

I.
Rom. 7. 24.

Velle captos carcere liberari, mirum non est, omnes enim amant libertatem. Quocirca & Pauli vox fuit: *In-*
felix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?

Cic. lib. 5.
Tuscul.

At seipsum in carcere strangulare, aut jugulo vel pectori cultrum immergere, insania est. Qua insania etiam furunt, qui, ne morbus eos in lecto, velut vinculis, teneat, se ipsos interimunt. Nimirum sæpe tanta est morborum dolorumque vis ad hominis virtutem frangendam, animumque deiciendum, ut eam ad extrema adigat, nec rarò mentis impotem reddat. *Dolor*, ait

2. Cor. 12. 10.

Tullius, esse videtur acerrimus virtuti aduersarius; is ardentis facies intentat; is fortitudinem, magnitudinem animi, patientiam se debilitaturum minatur. Itaque tametsi Paulus verissimè affirmarit: *Cùm infirmor, tunc potens sum* (quia corporis infirmitate, interiores animi vires efficiuntur potentiores, atq; ex imbecillitate hominis exterioris, interior fit vegetior, nouis viribus ex hoste nostro domestico, carne nimirum debilitata domitaque resumptis, ut etiam censuit Plato, qui iudicauit, nimis bene valentes minùs idoneos esse ad philosophandum) attamen homo ex infirmitate longè aptior promptiorque redditur, ad ea vitia, quæ corporis viribus non indigent: nimirum quæ non ex audacia, aut nimio feruore concupiscentiæ oriuntur, sed potiùs ex imbecillitate, & pusillanimitate, quales sunt, impatientia, oblocutio, desperatio, & quæ ex altero extremo fortitudini & constantiæ contraria sunt.

II.

Et vel hinc nonnulli obseruant, morbos corporis ac dolores viris grauibus atque seuerioribus molestissimos esse, quia vident, ob illos se se, ex viris & senibus fieri pueros, puerilia sectantes, & sæpe, puerorum more, ingemiscetes, sæpe plorantes, sæpe diem, in qua nati sunt, & parentes ipsos, è quibus nati sunt, detestantes. Hinc apud Philostratum, *Ion Sophista dicebat, rem morosam esse agrotationem. Nam aegrotis & uxor molesta est, & medicum incusant, & lectulum moleste gerunt. Ex amicis autem, & qui accedit, grauis est, & qui discedit, molestus.* Nempe corpore ægroto, facile ægrotat

ægrota & animus. Ægrotus autem animus & latis, & tristibus offenditur, & facit ea, quæ facere virum non decet. Seneca, ut febrem surrepentem fugeret, in Nomentanum suum fugit. *Iam Seneca. ep. manum mihi iniecerat, inquit, protinus itaq; parari vehiculum iussi, 104. Paulina me retinente. Medicus initia esse dicebat, motis venis, sed incertis, & naturalem turbantibus modum. Exire perseveravi. Ac infra: Medicina agro, non regio, querenda est. Fregit aliquis crus, aut extorsit articulum? non vehiculum nauemq; conscendit, sed aduocat medicum, ut fracta pars jungatur, vel luxata in locum reponatur. Quid ergo animum, tot locis fractum & extortum, credis locorum mutatione posse sanari? Minus est istud malum, quàm ut gestatione curetur. Ac paulò suprâ. Quid per se prodesse peregrinatio cuiquam potuit? Non voluptates illa temperauit, non cupiditates refrœnauit, non iras repressit, non indomitos amoris impetus fregit, nulla denique animo mala eduxit, non iudicium dedit, non excusit errorem: sed ut puerum ignota mirantem, ad breue tempus rerum aliqua nouitate detinuit.*

Quid mirum, si hos dolor, & vel corporis, vel animi ægritudo pueris similes fecit, cum idipsû S. Augustinus dicat Apostolo S. Augustin. contigisse? qui *ne extolleretur, ait S. Augustinus, tamquam iu- in Plal 130. uenis, colaphizabatur tamquam puer: quia superbiæ remedium oportuit ex puerili humilitate desumi. Quæ enim fuit illa colaphizatio? quis stimulus carnis? S. Augustinus existimat, fuisse vehementissimum corporis dolorem. D. Hieronymus censet, S Hieronym. fuisse grauissimum capitis dolorem, de quo accipiendû sit, quod in ep. ad Galatas. idem Apostolus scribit ad Galatas: Tentationem vestram, qua erat Gal. 4. 14. in carne mea, non spreuistis, neq; respicistis. Tentabantur enim Galatæ, ut contemnerent eum sublimia promittentem, quem languoribus corporis subiectum videbant, & animo quidem fortem ac patientem, foris tamen, indicia doloris prominentem; qui enim colaphizabatur tamquam puer, etiam subinde, secundum inferiorum Rom. 7. 24. rem hominem videbatur ingemiscere ut puer, & clamare, Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Secundum communem enim existimationem felix non est, qui eger est. Hinc Pythagoras tria docebat à dijs petenda: formam, diuitias, bonam valetudinem, eò quòd homo cetera ipse sibi præstare posset. Apoph.*

Q 3

Quòd .